

3. Strategi og handleplan for fælles borgere i BIF og SOF (fællesindstilling) (2008-75120) BESLUTNING

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Socialforvaltningen indstiller,

1. at Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og Socialudvalget godkender strategi med tilhørende handleplan for fælles borgere i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Socialforvaltningen.

Problemstilling

En stor gruppe borgere på kontanthjælp er i risiko for at falde ud af kontanthjælpssystemet. Det er borgere, som det er vanskeligt at få og opretholde kontakt med i jobcentrene, og som har problemer udover ledighed. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) og Socialforvaltningen (SOF) har en fælles gruppe borgere på ca. 3500 udsatte borgere, som det er nødvendigt at lave en prioriteret indsats over for i strategien. Når indsatsen overfor den enkelte borger er delt på to forvaltninger, er den løbende udfordring at skabe den nødvendige, stærke sammenhæng mellem den sociale indsats og den beskæftigelsesfremmende indsats. Dette er eksemplificeret i rapporten "Socialt isolerede kvinder med anden etnisk baggrund end dansk" (ALS Research ApS, september 2008).

Løsning

Der blev afholdt fælles møde mellem Socialudvalget og Beskæftigelses- og Integrationsudvalget den 8. oktober 2008, hvor udvalgene drøftede et oplæg til en fælles strategi for de fælles borgere. På baggrund af udvalgenes drøftelser har forvaltningerne udarbejdet en fælles strategi og handleplan for samarbejdet om de fælles borgere i matchgruppe. Den fælles strategi skal sikre, at den sociale indsats og beskæftigelsesindsatsen over for misbrugere, hjemløse, psykisk syge og handicappede m.v. udmøntes ud fra et helhedsprincip, således at rådgivning, sociale tilbud, behandling m.m. og den beskæftigelsesfremmende indsats kan understøtte hinanden.

Fælles strategi for fælles borgere:

I strategien er der opstillet et overordnet mål, samt to resultatmål. Målene skal understøtte, at begge forvaltninger bidrager til deres mission om, at borgere udnytter egne ressourcer bedre og bliver støttet til at få et bedre liv eller tilknytning til arbejdsmarkedet.

En positiv udvikling blandt borgerne i målgruppen kan, for den mest ressourcestærke del af den fælles målgruppe, betyde en form for tilknytning til arbejdsmarkedet, og for den mindre ressourcestærke del betyde en afklaring ift. borgerens arbejdsevne og behov for sociale ydelser og støtte.

Strategien udmøntes i en handleplan med tre delelementer:

- Koordineret og prioriteret samarbejde mellem BIF og SOF
- Længerevarende beskæftigelsesrettede tilbud
- Indsats for kvinder med anden etnisk baggrund

I handleplanen fremlægges følgende konkrete initiativer:

Koordineret og prioriteret samarbejde mellem BIF og SOF

1) Fælles specialenhed

Der oprettes primo 2009 en fælles specialenhed mellem BIF og SOF, som får til opgave at styrke koordineringen omkring borgerne, samle viden og sikre behandling af særlige sager. Enheden skal bestå af en leder og en mindre gruppe medarbejdere.

Enheden skal identificere problemstillinger og forelægge løsningsforslag til et projektråd, under ledelse af direktionerne i BIF og SOF. Specialenheden har kompetence til at iværksætte og implementere nye initiativer og samarbejdsmetoder efter godkendelse af projektrådet.

2) Samarbejdet omkring borgeren

Forvaltningerne er blevet enige om følgende initiativer, som etableres senest august 2009:

- BIF forpligter sig til at oprette en hotline i call-centret til SOF's medarbejdere i forhold til de fælles borgere.
- SOF forpligter sig til at sikre en entydig indgang til en funktion, der kan henvise til relevant sagsbehandlende team/sagsbehandler
- Begge forvaltninger aftaler at indføre en "grøn linie" for særlige udsatte målgrupper, som indebærer at borgere med særlige behov ikke kommer til at vente unødigt på adgang til sagsbehandler.
- BIF forpligter sig til at give besked til SOF, hvis ydelsen til en borger stoppes.

Længevarende beskæftigelsesrettede tilbud

BIF etablerer et længevarende beskæftigelsesrettet tilbud i tilknytning til de tilbud som BIF råder over pr. 1. januar 2009. Indsatsen omfatter ca. 1000 borgere, og tilbuddet er baseret på et ugentligt fremmøde på ca. 10 timer. Følgende initiativer iværksættes:

1) Kombinationspakker

BIF vil visitere borgere til tilbud i form af særlige kombinationspakker, som er meget rummelige i forhold til strategiens målgrupper. Kombinationspakken indeholder eks. afklaring, vejledning, opkvalificering, inddragelse af læge og psykolog, samt koordinering af borgerens brug af tilbud i SOF regi efter Lov om social service. SOF understøtter og prioriterer indsatsen overfor de 1000 fælles borgere gennem udarbejdelse og opfølgning af den sociale handleplan.

2) Projekter under metodeudviklingspuljen

BIF vil visitere en andel af borgerne til fem relevante metodeudviklingsprojekter, der har fokus på kontanthjælpsmodtagere i matchgruppe 4 og 5. Formålet er at prioritere en socialfaglig eller en sundhedsfremmende indsats overfor misbrugere, psykisk syge eller hjemløse e.a. Indsatsen i projekterne ligger på tværs af BIF og SOF.

Indsats for kvinder med anden etnisk baggrund

Rapporten "Socialt isolerede kvinder med anden etnisk baggrund end dansk i Københavns Kommune" giver et billede af de vanskeligheder, som nogle kvinder oplever i forhold til deres hverdagsliv og til kommunen.

Følgende initiativer iværksættes eller er iværksat, men sammentænkes særligt ift. kvinder med anden etnisk baggrund:

1) Gældsrådgivning

- 2) Åben anonym rådgivning
- 3) Socialøkonomiske virksomheder
- 4) Hjælp til udsatte indvandremødre
- 5) Bydelsmødre og kommunale kvindeambassadører

ØKONOMI

Der er ikke afsat særligt budget til udmøntning af den fælles strategi og handleplaner, og udmøntninger sker ud fra forvaltningernes ordinære budgetramme. BIF finansierer det længerevarende tilbud via jobcentrenes ordinære købsbudget samt metodeudviklingspuljen. SOF's udarbejdelse af sociale handleplaner til fælles borgere vil indebære en prioritering af denne målgruppe i socialcentrenes voksteam. Der er ikke afsat ekstra økonomi til dette.

Videre proces

Fælles strategi og handleplan træder i kraft primo 2009. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og Socialudvalget vil få forelagt en status årligt første gang primo 2010.

Bilag

1. Fælles strategi for fælles borgere i BIF og SOF 2009-2011
2. Handleplan for fælles borgere i BIF og SOF
3. Bilag om fælles målgruppe, opgaveløsning, tilbud samt eksisterede indsatser i BIF og SOF
4. Kontakten til de fælles borgere (eftersendes)

Anette Laigaard

Morten Binder

bilag

1: Fælles strategi for fælles borgere i BIF og SOF.doc

2: Handleplan for fælles borgere i BIF og SOF.doc

3: Bilag om fælles målgruppe, opgaveløsning, tilbud samt eksisterede indsatser i BIF og SOF.

4: Kontakten til de fælles borgere

Socialudvalgets beslutning den 28.01.2009

Administrerende direktør Morten Binder fra Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen samt kontorchef Birgitte Nystrup Lundgren overværede punktets behandling.

Indstillingen blev godkendt med bemærkning om, at forvaltningen pålægges:

- 1) at give udvalget en årlig status på implementering og udmøntning af strategien, første gang i oktober 2009.
- 2) at udarbejde en særskilt indstilling vedrørende udvalgets muligheder for øremærkning af § 18-midler til etablering af en åben anonym rådgivning drevet af en frivillig social organisation.

KØBENHAVNS KOMMUNE

Socialforvaltningen

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Fælles strategi for fælles borgere i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) og Socialforvaltningen (SOF) 2009 - 2011

Indledning

Hvad er en fælles strategi?

Den fælles strategi skal give retningen for Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens og Socialforvaltningens indsats i forhold til en del af de borgere, som forvaltningerne er fælles om. Fokus er rettet mod de mest udsatte fælles borgere. Strategien skal sikre at den sociale indsats og beskæftigelsesindsatsen over for de fælles borgere udmøntes ud fra et helhedsprincip, således at rådgivning, sociale tilbud, behandling m.m. og den beskæftigelsesfremmende indsats kan understøtte hinanden.

Formål med strategi og handleplan

De fælles borgere er kendetegnede ved at have sociale problemer med forskelligartede behov for støtte og tilbud. Strategien skal understøtte, at begge forvaltninger bidrager til deres mission om, at borgere udnytter egne ressourcer bedre og bliver støttet til at få et bedre liv eller tilknytning til arbejdsmarkedet. Formålet med indsatsen er, at den mest ressourcestærke del af den fælles målgruppe kan få en form for tilknytning til arbejdsmarkedet, mens den mindre ressourcestærke del kan få afklaret behov for sociale ydelser og støtte.

Der er for BIF og SOF's respektive indsatser tale om forskellige succeskriterier, alt efter den situation og behov som den enkelte borger har. Succeskriterierne kan således være:

- Ordinær tilknytning til arbejdsmarkedet eller ophør i kontanthjælp
- Støttet tilknytning til arbejdsmarkedet
- Ordinær uddannelse eller uddannelse gennem revalidering
- Ophør i behov for sociale ydelser og støtte
- Førtidspension efter afklaring af varigt nedsat arbejdsevne
- Etablering eller bibeholdelse af kontakt til BIF og SOF med tilbud om relevant støtte og rådgivning

De to forvaltninger

Visionen for BIF lyder:

- *At flest mulige borgere er i stand til at forsørge sig selv og sine via et velfungerende og fleksibelt arbejdsmarked*
- *At også dem, der på grund af fysiske eller psykiske handicap har vanskeligt ved at klare sig selv, får del i samfundslivet*
- *At mange kulturer i storbyen kan leve sammen i fredelig og bæredygtig sameksistens og at ingen borgergrupper isoleres fra samfundet*

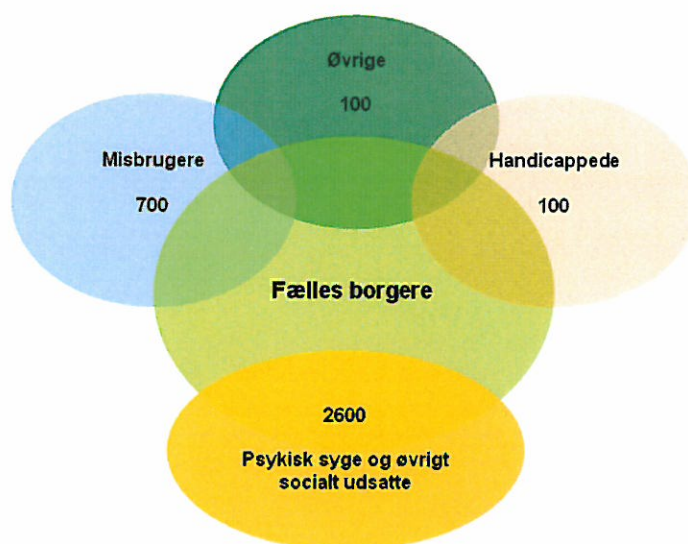
Missionen for SOF lyder:

- *At bidrage til at Socialforvaltningen brugere får mulighed for at udvikle og udnytte egne ressourcer til at realisere et godt liv og bidrage til samfundet.*

De to udsagn kan på udmærket vis understøtte og supplere hinanden, da begge forvaltninger arbejder for, at borgeren får del i og bidrager til samfundslivet.

Hvor mange fælles borgere?

Målgruppen for den fælles strategi er de mest udsatte borgere, som har tilknytning til de teams i SOF, der yder støtte til borgere med særlige behov. Samlet udgør målgruppen ca. 3500 borgere.

Overordnet mål og resultatmål

Strategien indeholder et overordnet mål og to resultatmål, der fokuserer på henholdsvis udarbejdelse af en social handleplan samt en højere aktiveringsgrad til de fælles borgere. Formålet er at en fælles indsats skal understøtte borgeren i at nå det overordnede mål.

Overordnet mål: *At ledige borgere med personlige og/eller sociale problemstillinger fastholdes i en gunstig og holdbar kurs mod selvforsørgelse eller afklaring af arbejdsevne.*

Resultatmål - Større sammenhæng mellem den sociale – og beskæftigelsesrettede indsats:

- Med udgangen af 2009 skal 1000 fælles borgere have et tilbud om at få udarbejdet en social handleplan. Såfremt borgerne afviser tilbuddet skal SOF af egen drift udarbejde en handleplan for en helhedsorienteret indsats for borgeren
- Med udgangen af 2010 skal yderligere 1000 fælles borgere have et tilbud om at få udarbejdet en social handleplan. Såfremt borgerne afviser tilbuddet skal SOF af egen drift udarbejde en handlingsplan for en helhedsorienteret indsats for borgeren
- Med udgangen af 2011 skal yderligere 1500 fælles borgere have et tilbud om at få

udarbejdet en social handleplan. Såfremt borgerne afviser tilbuddet skal SOF af egen drift udarbejde en handlingsplan for en helhedsorienteret indsats for borgeren

I forhold til en samordning af beskæftigelsesindsatsen og den sociale indsats er den vigtigste parameter det samarbejde, forvaltningernes medarbejdere har i enkeltsagerne.

Den sociale handleplan er det koordinerende redskab, der blandt andet sikrer samarbejdet mellem kommunale myndigheder, botilbud, behandlingssystemet m. fl. Som koordinerende redskab understøtter den sociale handleplan arbejdet med at sammensætte en samlet indsats for borgeren, både hvad angår de enkelte tilbud og den tidsmæssige rækkefølge af tilbuddene. Den sociale handleplan er overordnet andre planer for borgeren i Socialforvaltningens regi og sætter som koordinerende plan det retningsgivende mål for den samlede indsats. Med henblik på at koordinere indsatsen med samarbejdspartnerne i BIF skal det beskrives, hvordan samarbejdspartneren indgår i gennemførelsen af den sociale handleplan. Det er væsentligt, at kontaktpersoner anføres med navn telefonnummer og tilhørsforhold, og at det noteres, hvornår der har været kontakt/møder, om der er tværgående aftaler m.v..

Udarbejdelsen af den sociale handleplan styrker borgerens indflydelse på sagsbehandlingen, idet den sociale handleplan er en fælles plan for borgeren og kommunen om indsatsen for den enkelte. Den sociale handleplan er endvidere med til at øge retssikkerheden for borgerne og er et redskab som sikrer, at indsatsen følges op i overensstemmelse med lovgivningen og servicedeklarationerne for Københavns Kommune.

Opfølgning på resultatmålet:

Der foretages datasamkøring¹ mellem forvaltningerne. På denne måde er det muligt at måle, hvor mange af de enkelte borgere, der har fået tilbudt en handleplan og hvor mange der både har en jobplan og en udfærdiget social handleplan.

Resultatmål - Højere aktiveringsgrad² for fælles borgere_

- Aktiveringsgraden for borgere i matchgruppe 4 og 5 indenfor SOF's målgrupper med særlige behov skal mindst være 40 % i 2009.
- Aktiveringsgraden for borgere i matchgruppe 4 og 5 indenfor SOF's målgrupper med særlige behov skal mindst være 50 % i 2010.
- Aktiveringsgraden for borgere i matchgruppe 4 og 5 indenfor SOF's målgrupper med særlige behov skal mindst være 60 % i 2011.

Undersøgelser peger på, at en hurtig aktivering kan medvirke positivt til borgerens sociale tilstand og i behandlingen af et misbrug. Arbejdsmarkedsstyrelsens evaluering³ af kampagnen Ny chance til alle⁴ viser, at aktivering er et godt redskab til at hjælpe borgerne i job i det omfang, at der er tale om en aktivering, som har et klart jobsigte. Evalueringen viser også, at en høj grad af aktivering ikke i sig selv er garant for gode

¹ SOF er ved at etablere registreringsmuligheder for sociale handleplaner

² Med aktiveringsgrad menes den andel af gruppen, der i aktivering, revalidering eller forrevalidering

³ Evaluering af Ny Chance til alle – Midtvejsevaluering februar 2008 foretaget af Rambøll Management

⁴ Ny Chance til alle er et initiativ i Beskæftigelsesministeriet, der er en særlig indsats til passive kontant- og starthjælpsmodtagere, www.nychance.dk

beskæftigelsesmæssige resultater. Casestudier fra Rambøll viser dog også, at aktiveringsformer, som fokuserer på udvikling af personlige kompetencer eller fysisk velbefindende også kan have sin berettigelse.

Tabel 2 viser følgende aktiveringsgrad for målgrupperne i SOF i matchgruppe 4 og 5 (tal fra november 2007).

Tabel 2:

Målgruppe	Aktiveringsgrad
Handicappede	21 %
Misbrugere i behandling	18 %
Psykisk syge og øvrigt socialt udsatte	19, %
<i>SOF borgere med særlige behov samlet</i>	<i>19 %</i>

Til sammenligning er aktiveringsgraden for alle i matchgruppe 4 og 5 i BIF 35 % (også dem der ikke er tilknyttet SOF)⁵.

Opfølgning på resultatmålet:

Der foretages en måling i henholdsvis november 2009, 2010 og 2011, svarende til den foretaget i november 2007, for at se, om resultatmålene i forhold til SOF's målgrupper med særlige behov er opfyldt.

Hvordan opfyldes målene

For at understøtte den fælles strategi indstilles det, at der iværksættes en handleplan indeholdende tre delelementer med nye indsatsområder i forvaltningernes arbejde og tilbud overfor den fælles målgruppe:

1. Koordineret og prioriteret samarbejde mellem BIF og SOF
2. Længerevarende beskæftigelsesrettede tilbud
3. Indsats over for kvinder med anden etnisk baggrund

⁵ Gennemsnit fra 1.januar 2007 t.o.m. juli 2008

Handleplan for fælles borgere i BIF og SOF

Strategien udmøntes i denne handleplan, som indeholder 3 delelementer:

1. Koordineret og prioriteret samarbejde mellem BIF og SOF
2. Længerevarende beskæftigelsesrettede tilbud
3. Indsats for kvinder med anden etnisk baggrund end dansk

1. Koordineret og prioriteret samarbejde mellem BIF og SOF

Problemstilling:

Det er vigtigt, at strategiens målgruppe oplever, at der er en koordineret indsats mellem de to forvaltninger. Der skal som hovedregel ske en koordinering mellem jobcenter og hhv. socialcenter, handicapcenter og rådgivningscenter, når begge forvaltninger yder en indsats overfor borgerne.

Løsning:

Der iværksættes initiativer for at styrke de eksisterende samarbejdsrelationer på medarbejderniveau og på den måde understøtte, at borgeren får en helhedsorienteret indsats, der sammentænker den sociale- og beskæftigelsesrettede indsats.

Initiativer:

Indsatsen er delt i to overordnede dele: Oprettelse af en specialenhed og samarbejdet omkring borgeren. Følgende initiativer iværksættes:

1) Fælles specialenhed

Der oprettes primo 2009 en fælles specialenhed mellem BIF og SOF, som får til opgave at styrke koordineringen omkring borgerne, samle viden og sikre behandling af særlige sager. Enheden skal bestå af en leder og en mindre gruppe medarbejdere.

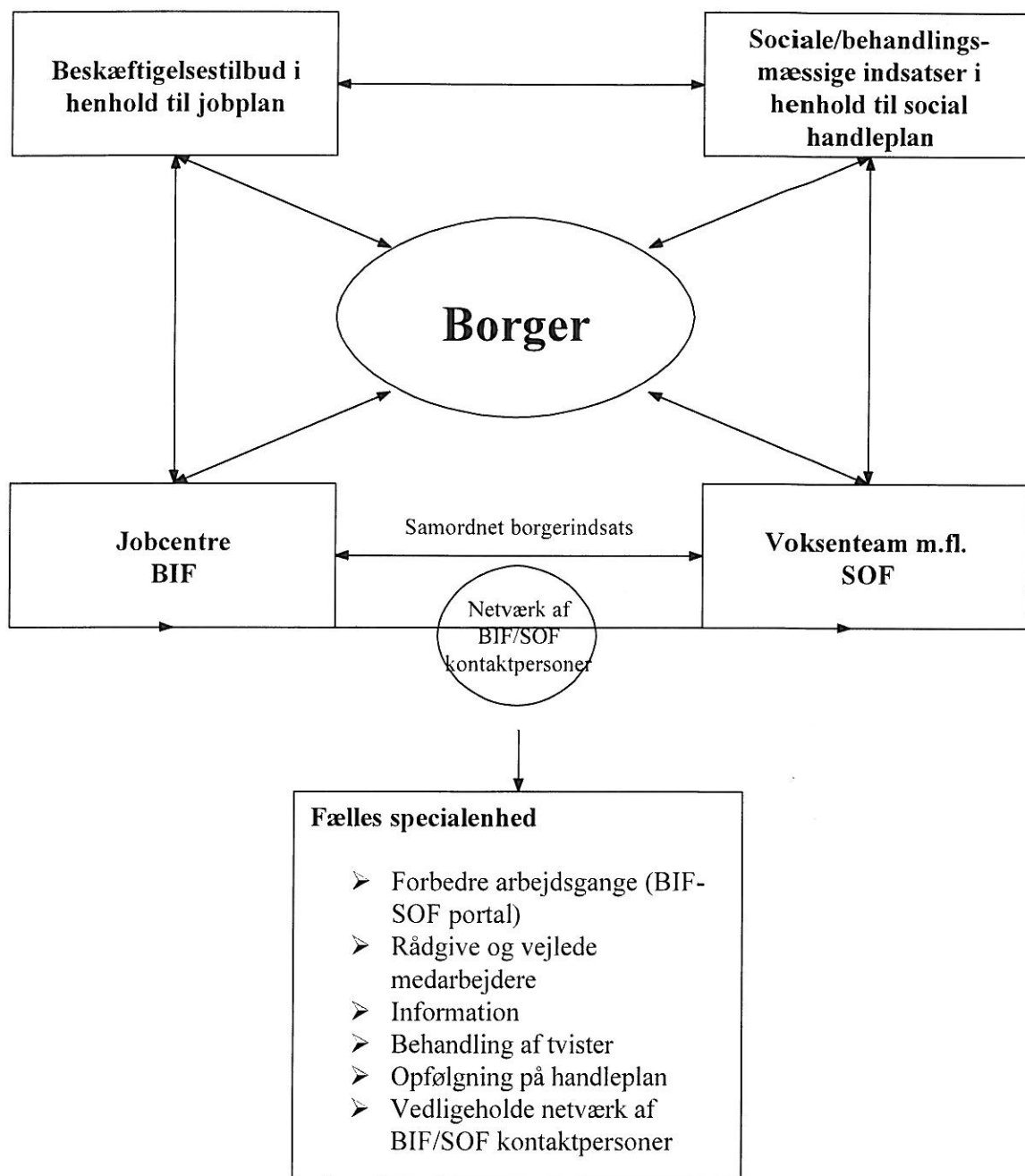
Enheden skal identificere problemstillinger og forelægge løsningsforslag til et projektråd, der består af de to fælles direktioner i BIF og SOF. Specialenheden har kompetence til at iværksætte og implementere nye initiativer og samarbejdsmetoder efter godkendelse af projektrådet.

Enheden vil have kompetence til at beslutte i uenighedssager mellem BIF og SOF med det formål at sikre fremdrift og handling i den enkelte sag.

Enheden har til opgave at vedligeholde netværk af BIF-SOF kontaktperson.

Det fremtidige samarbejde om de fælles borgere beskrives i denne model:

Samarbejdsmodel

Fra en borgersynsvinkel vil indsatsen indebære følgende sagsgange i BIF og SOF.

Indsats i BIF	Indsats i SOF
1) En borger møder op i jobcentret i BIF. BIF <i>skal</i> altid udarbejde en jobplan for borgeren	
2) BIF visiterer borgeren til et længevarende beskæftigelsesrettet tilbud	
3) BIF kontakter SOF – eks. har borgeren behov for et tilbud i SOF. BIF indhenter samtykkerklæring fra borgeren til at drøfte borgerens situation med SOF. BIF giver besked til relevant voksenteam i SOF	
	4) SOF skal <i>tilbyde</i> borgeren en social handleplan. SOF giver borgeren et relevant tilbud. Såfremt borgeren afviser tilbuddet skal SOF af egen drift udarbejde en handleplan, så der kan gives oplysninger om borgeren til BIF.
5) Koordineringen af indsatsen i BIF og SOF aftales nærmere.	
6) BIF og SOF følger op på respektive indsatsområder.	
7) Evt. tvister der opstår løses i den fælles specialenhed.	

2) Samarbejdet omkring borgeren

Fælles sagsgange

Der er udarbejdet fælles sagsgange på udvalgte områder med typiske sager, hvor begge forvaltninger vil være involveret. Sagsgangene beskriver, hvordan man som medarbejder skal agere i samarbejdet med en overordnet arbejdsbeskrivelse ift. BIF-SOF relationen. Sagsgangene skal være kendt og efterleves af alle relevante medarbejdere i BIF og SOF.

Medarbejderindgange

Forvaltningerne er blevet enige om følgende initiativer, som etableres senest august 2009:

- BIF forpligter sig til at oprette en hotline i call-centret til SOF's medarbejdere i forhold til de fælles borgere.
- SOF forpligter sig til at sikre en entydig indgang til en funktion, der kan henvise til relevant sagsbehandlende team/sagsbehandler
- Begge forvaltninger aftaler at indføre en "grøn linie" for særlige udsatte målgrupper, som indebærer at borgere med særlige behov ikke kommer til at vente unødigt længe på adgang til sagsbehandler.
- BIF forpligter sig til at give besked til SOF, hvis ydelsen til en borger stoppes.

BIF-SOF kontaktpersoner

Specialenheden har ansvar for at vedligeholde netværk af BIF-SOF, som fungerer som guide i forhold til den rette sagsbehandler/person samt i forhold til råd og vejledning. Kontaktpersonerne bringer generelle spørgsmål og problemstillinger videre til den rette person/netværksgrupperne. BIF-SOF kontaktpersonerne skal være foregangsbillede for BIF-SOF samarbejdet og fungere som en slags ambassadør.

Kontaktpersonerne skal sørge for at deres personlige oplysninger er opdateret på BIF-SOF portalen (mailadresse, telefonnr., team og arbejdssted), og skal reklamere for sig selv som kontaktperson og sørge for overordnet information om kontaktpersonordningen. Endvidere skal kontaktpersonen videreformidle evt. nyheder fra BIF-SOF portalen til kollegaer og formidle nyt til netværksgrupperne. Kontaktpersonen skal være aktiv i eget team ift. BIF-SOF spørgsmål herunder sørge for inddragelse af egne kollegaer.

Gensidig vidensudveksling

Der iværksættes forskellige initiativer for at opfylde behovet for en bedre information mellem BIF og SOF i forhold til, hvad der rører sig i forvaltningerne.

- Praktikordninger mellem BIF og SOF
- Afholdelse af faglige gå-hjem møder
- Bedre undervisning på BIF og SOF's introforløb
- Der afholdes kurser for alle medarbejdere vedr. BIF og SOF

Fremskudt sagsbehandling på rådgivningscentre

For at forbedre samarbejdet mellem jobcentre og rådgivningscentre vil der fremover blive tilknyttet en eller to faste medarbejdere fra jobcentret, der har kontakten til rådgivningscenteret. Formålet er at sikre at de afholdes fælles koordineringsmøder om borgersager. Når rådgivningscentre vurderer, at de har sager nok (ca. 10-15) til at afholde et fælles koordineringsmøde, indkalder de jobcentret. Rådgivningscentret kan også indkalde til et møde, hvis de har særlige komplekse sager.

2. Længevarende beskæftigelsesrettede tilbud

Problemstilling:

Det er en gruppe borgere på kontanthjælp, som er i risiko for at falde ud af kontanthjælpssystemet. Denne målgruppe magter ikke at deltage i de eksisterende tilbud i BIF, som stiller krav om et ugentligt timetal på 25 timer og er karakteriseret ved at have massive helbredsproblemer og/eller psykosociale problemstillinger. Denne målgruppe er ofte uafklaret omkring egen situation, er dårligt udredt og har brug for individuel støtte, rådgivning og vejledning til at håndtere sin egen situation.

Der er brug for en længevarende og håndholdt indsats overfor denne gruppe borgere, som allerede modtager en indsats i BIF og SOF. BIF vil derfor etablere et særligt tilbud med henblik på at kunne skabe kontakt til og fastholde kontakt til borgerne – og dermed skabe kontinuitet i kontakten med borgeren. Dette tilbud skal bl.a. bidrage til at borgeren bliver afklaret i forhold til et realistisk jobperspektiv og kommer tættere på arbejdsmarkedet, hvilket kan bidrage til at bryde den sociale isolation som er mange borgeres hverdag.

Erfaringerne fra "Ny Chance til Alle" indsatsen peger på, at der er behov for en langvarig og ressourcekrævende indsats, hvis disse borgere skal tættere på arbejdsmarkedet. Der er brug for supplerende tiltag for at skabe sammenhængende tilbud, som kan bearbejde forskellige barrierer. Erfaringen er også, at en fokuseret indsats med vedholdende personlig kontakt medvirker til, at mange får et bedre liv, selvom indsatsen ikke fører til beskæftigelse på kort sigt. Desuden kan en mere aktiv indsats føre til en afklaring af, at der er grundlag for at tilkende førtidspension.¹

Løsning:

BIF etablerer et længevarende beskæftigelsesrettet tilbud i tilknytning til de tilbud som BIF råder over pr. 1. januar 2009. Indsatsen omfatter ca. 1000 borgere. Tilbudet kan f.eks. baseres på begrænset fremmøde på 10 timer, hvor kravet om fremmøde sker efter jobcentrets konkrete individuelle vurdering².

Initiativer:

Følgende initiativer iværksættes:

BIF har en række tilbud, som er relevante i forhold til målgruppen.

BIF har indgået rammeaftaler med 12 leverandører, som varetager beskæftigelsesindsatsen overfor borgere i matchgruppe 4 og 5 pr. 1. januar 2009. I den forbindelse kan jobcentermedarbejderne vælge

¹ Notat fra Kommunernes Landsforening 22. august 2008.

² Jobcentret i BIF kan til enhver tid foretage en konkret individuel vurdering af, hvorvidt en borger har mulighed for at deltage i et 25 timers tilbud. Særlige hensyn som indgår i jobcentrets vurdering kan være sociale, fysiske og psykiske hensyn. Det er jobcentret suveræne afgørelse og ikke et lovkrav. Der er ingen regler i forhold til dette, men jobcentret skal altid dokumentere beslutningen. En afvigelse fra de 25 timer til eks. 10 timer ugentligt skal altid begrundes i borgerens journal og fritagelsen er ikke varig, men gælder her og nu.

mellem 9 forskellige tilbudspakker, når borgere i matchgruppe 4-5 skal i et tilbud³.

BIF vil visitere borgere til kombinationspakker som er meget rummelige i forhold til strategiens målgrupper. Kombinationspakken indeholder eks. afklaring, vejledning, opkvalificering, inddragelse af læge og psykolog samt koordinering af borgerens brug af tilbud i SOF regi efter Lov om social service, hospitals- og misbrugsbehandling. Kombinationspakken kan eksempelvis være til psykisk syge borgere med funktionsnedsættelse eller diverse misbrug.

Kombinationspakken tilpasses målgruppen og indeholder en kombination af jobfokus og afgang, forundersøgelser eller funktionsafprøvninger samt tests. Egentlige behandlingstilbud ligger uden for rammerne af BIF's tilbudsvifte, men der er mulighed for kombinationstilbud, hvori behandling integreres som del af et beskæftigelsesfremmende tilbud. Dette kan f.eks. være genoptræning på et hospital sideløbende med relevant opkvalificering indenfor et givent fagområde.

Et længevarende tilbud på eks. 12 måneder kan indeholde en kombination af afklaring, opkvalificering og beskæftigelsesfremme. Andre elementer i tilbuddet kan være:

- Regelmæssige individuelle samtaler
- En ugentlig aktivitet med et begrænset fremmøde på eks. 10 timer
- Arbejdsrettede aktiviteter som praktisk arbejde/jobtræning i værksteder
- Afklaring af muligheder bl.a. gennem praktikker
- Fokus på udredning af misbrug, psykiske og sociale problemstillinger
- Kontaktperson ift. relevante instanser som eks. behandlingsinstitutioner og SOF

Den konkrete sammensætning af forløb og redskaber omkring borgeren foregår hos leverandørerne, som er i daglig kontakt med borgerne. Leverandørerne får på denne måde en større fleksibilitet i forhold til at planlægge og justere indsatsen overfor den enkelte borger.

Udover kombinationspakkerne vil BIF visitere en andel af borgerne til de relevante projekter under en særlig Metodeudviklingspulje. Disse projekter har fokus på kontanthjælpsmodtagere i matchgruppe 4 og 5, der har brug for en socialfaglig eller en sundhedsfremmende indsats og som er eks. misbrugere, psykisk syge eller hjemløse. Indsatsen i projekterne ligger på tværs af BIF og SOF.

Især 5 af projekterne vurderes at være særligt relevante i forhold til strategiens målgruppe:

- "På sporet" af CAB/New Insight. Målgruppe: Borgere med diffuse helbredsproblemer og langvarig ledeighed.
- "Genfind dine styrker" af Wattargruppen. Målgruppe: Kontanthjælpsmodtagere med kronisk angst og depressionstilstand (personlighedsforstyrrelser)
- "Fælles indsats for fælles borgere" af Beskæftigelseskonsortiet Settlementerne. Målgruppe: Kontanthjælpsmodtagere med flere sociale og psykologiske problemer samt misbrug, psykisk sygdom, familieproblemer, sociale og sproglige problemer mm.
- "Social virksomhed – et proaktivt aktiveringsprojekt for særligt udsatte" af Socialforvaltningen. Målgruppe: Borgere med misbrugsproblemer og som er socialt

³ Jobpakke, uddannelsespakke, sygedagpengepakke, motivationsfremmende pakke, mentorpakke, kombinationspakke, arbejdsprøvningspakke, særlig tilbudspakke samt et indgangsmodul.

isolerede.

- "Matchbold" af Ombold. Målgruppe: Hjemløse og/eller misbrugere.

Beskæftigelses – og Integrationsudvalget har godkendt, at der etableres en udviklingspujle med henblik på at fremme metodeudvikling i beskæftigelsesindsatsen for matchgruppe 4 og 5 - særligt for misbrugere, psykisk syge eller hjemløse. BIF har efterfølgende udvalgt 7 metodeudviklende projekter, som Beskæftigelses – og Integrationsudvalget har godkendt (BIU: 2008-127909).

3. Indsats for kvinder med anden etnisk baggrund

Problemstilling:

Rapporten "Socialt isolerede kvinder med anden etnisk baggrund end dansk i Københavns Kommune" giver et billede af de vanskeligheder, som nogle kvinder oplever i forhold til deres hverdagsliv og til kommunen.

Målgruppen karakteriseres ved at være socialt isolerede, stå uden for arbejdsmarkedet, manglende dansk kundskaber, mange er enlige mødre efter skilsmisse, lever under økonomisk trange kår og lider af mange psykiske og fysiske helbredsproblemer. Økonomien er generelt en kilde til stor bekymring hos mange af kvinderne. Flere, også af de enlige mødre, har oplevet at blive trukket i kontanthjælpen eller få den midlertidigt stoppet. Mange af de enlige mødre har mellem 2 og 4 børn, og familien lever på grænsen til fattigdom.

Jobcenteret spiller en central rolle, idet kvindernes eneste eller primære kontakt til kommunen typisk foregår herigennem. Kvindernes oplevelse af mødet med kommunen er præget af en blanding af frygt og mistillid. Som entydig fællesnævner kan siges, at ingen af kvinderne forventer sig noget positivt af kommunen og de fleste er bange og frustrerede over kommunens magt til at gribe ind i deres liv, f.eks. i form af at stoppe ydelser, fjerne børnene osv. (ALS Research ApS, september 2008).

En af de fremhævede problemstillinger i rapporten er opdelingen af socialområdet og beskæftigelses-/integrationsområdet, herunder en forvirring og frustration over skiftende sagsbehandlere og jobvejledere samt manglende koordinering. En anden problemstilling, som fremhæves i rapporten er det offentlige systems kvinde-/klientkompetencer i forhold til kvindernes systemkompetencer. Kvinderne har som udgangspunkt meget vanskeligt ved at gennemskue det offentlige system og deres egen placering heri, og svært ved at forstå de tilsendte breve samt kravene og forventningerne, som de mødes med.

Løsning:

Der laves særskilte initiativer, der har fokus på de helt særlige problemstillinger, målgruppen har.

Initiativer:

Følgende initiativer iværksættes eller er iværksat, men sammentænkes særligt ift. kvinder med anden etnisk baggrund:

1) Gældsrådgivning

Analysen af "Levevilkår og fattigdom i Københavns Kommune" viser, at mange fattige har stiftet gæld, som de har svært ved at komme ud af. De befinder sig i en ond cirkel, som de har svært ved at komme ud af. De gør sig derfor mange bekymringer om, hvordan de skal få hverdagen til at hænge sammen økonomisk, og hvordan fremtiden vil se ud. Især fattige med børn giver udtryk for, at de gør

sig store bekymringer over deres økonomiske situation. Der er således behov for en målrettet og kvalificeret indsats i forhold til at kunne yde råd, vejledning samt praktisk hjælp overfor borgere, der befinder sig i en dårlig økonomisk situation.

Som led i budgetaftalen for 2009 forventes det, at der skal etableres en egentlig gældsrådgivning i Socialforvaltningen. Rådgivning i forbindelse med borgernes privatøkonomi ligger i en vis udstrækning allerede i socialcentre og det vurderes derfor hensigtsmæssigt at fokusere indsatsen, så rådgivning om budgetlægning, regler og praksis i forhold til ansøgninger om gældsanering, samles ét sted. Gældsrådgivningen er et generelt tilbud til borgere med gældsproblemer, men rådgivningen vil have særlige kompetencer i forhold til de problemstillinger der gør sig gældende for kvinder med anden etnisk baggrund end dansk.

Oprettelsen af gældsrådgivningen er betinget af, at der afsættes penge til SOF i udmøntningen af fattigdomspuljen jf. Budget 2009.

2) Åben anonym rådgivning

Det vil blive indstillet, at der afsættes 0,5 mill. kr. af §18 midlerne til etablering af en åben anonym rådgivning, hvor kvinderne kan få vejledning om de muligheder de har for at forbedre deres sociale- og beskæftigelsesmæssige situation.

Den åbne anonyme rådgivning skal fungere som et kontaktpunkt og bindeled mellem kvinderne og BIF og SOF.

Endvidere vil der blive udarbejdet et visitkort på relevante sprog, hvor kvinderne bliver oplyst om mulighederne for en anonym samtale.

3) Samarbejde med Socialøkonomiske virksomheder

Københavns Kommune udarbejder sommeren 2009 en strategi for samarbejdet med Socialøkonomiske virksomheder, som er virksomheder der arbejder for at fremme et socialt formål. Det kan eksempelvis være indenfor børnepasning, beskæftigelse af udsatte grupper, uddannelse, sundhed eller miljø. Fortjenesten investeres principielt i virksomheden eller i samfundet i overensstemmelse med virksomhedens formål. Der er fuld gennemsigtighed med, hvordan fortjenesten anvendes.

Socialøkonomiske virksomheder kan virke indenfor alle brancher, idet det afgørende ikke er virksomhedernes konkrete initiativer med derimod dens formål. Indenfor beskæftigelsesområdet kan samarbejdet med de socialøkonomiske virksomheder skabe nye muligheder for aktivering og beskæftigelse til socialt udsatte grupper, der måske ikke kan drage nytte af de kommunale tilbud.

Målet er, at Københavns Kommune skaber de bedst mulige rammer for socialøkonomiske virksomheder. Et af fokuspunkterne i den kommende politik vil være at sikre rammerne for, at kvinder med anden etnisk baggrund end dansk kan anvende denne organiseringsform til opnåelse af selvforsørgelse og inklusion, i samfundet såvel som på arbejdsmarkedet.

Strategien vil lægge op til etableringen af et lokalt forankret netværk, der kan levere en række ydelser til det aktuelle behov i Københavns Kommune.

Indsatsområder og mulige aktiviteter:

- Styrke kendskabet til og forståelsen for socialøkonomiske virksomheder i Københavns Kommune
- Styrke og målrette rådgivningskapaciteten til socialøkonomiske iværksættere og eksisterende socialøkonomiske virksomheder i Københavns Kommune, herunder træne lokale erhvervsrådgivere og uddannelsesinstitutioner i rådgivningen af socialøkonomiske iværksættere og etablere partnerskaber mellem eksisterende institutioner inden for erhvervs- og iværksætterrådgivning
- Styrke brobygningen til erhvervslivet
- Styrke bæredygtigheden i den frivillige sociale sektor
- Promovere socialøkonomien i Københavns Kommune
- Værdi- og effektmonitorering

Udfordringen er at skabe socioøkonomiske virksomheder, som er bæredygtige i forhold til at kvinderne bliver selvforsørgende.

4) Hjælp til udsatte indvandrermodre

I forbindelse med Beskæftigelses- og Integrationsaftalen 2009 har BIF iværksat en række initiativer rettet mod udsatte indvandrermodre, som bl.a. er i risiko for marginalisering pga. manglende tilknytning til arbejdsmarkedet.

Mange indvandrerfamilier og langvarigt ledige indvandrerkvinder med børn befinder sig i risiko for marginalisering pga. manglende tilknytning til arbejdsmarkedet, herunder som følge af loftet for kontant- og starthjælp samt 300 timers reglen.

BIF etablerer et særligt længevarende tilbud målrettet de kvinder, der har behov for en særlig indsats for at overvinde sproglige, kulturelle og praktiske barrierer, der kan være hæmmende for at kombinere familie- og arbejdsliv. Alle forløb vil indeholde arbejdsmarkeds- og uddannelsesforberedelse, danskundervisning, undervisning i sundhed og sundhedsadfærd, anvendelse af familie og netværk samt virksomhedspraktik.

5) Bydelsmødre og kommunale kvindeambassadører

Socialforvaltningen har bl.a. på baggrund af rapporten "Socialt isolerede kvinder med anden etnisk baggrund i København" 15. november 2008 opstartet et projekt om bydelsmødre finansieret med midler fra Den tværgående integrationspulje og Integrationsministeriet.

Geografisk foregår projektet i Valby og Bispebjerg, hvor der udpeges fem bydelsmødre i hver bydel. Projektet har til formål at aktivere de socialt udsatte kvinders ressourcer til gavn for dem selv, deres børn og ægtefælle i samfundet. Projektet har endvidere til formål at styrke kvindernes og deres familiers integration i samfundet. Dette skal ske ved at sætte fokus på forebyggelse af sociale, sundhedsmæssige, kulturelle problemer i familierne. Projektets målgruppe er de mest socialt isolerede kvinder indenfor aldersgruppen 16 - 50 år, der er flygtninge, indvandrere eller efterkommere af borgere fra ikke-vestlige lande. Målgruppen står udenfor arbejdsstyrken og falder indenfor én af nedenstående kategorier:

- Kontanthjælpsmodtagere, som ikke er i et beskæftigelsestiltag
- Personer på syge- og barseldagpenge, som ikke har beskæftigelse

- Personer helt uden for arbejdsstyrken og uddannelsesområdet, som ikke modtager offentlig hjælp.

Der er tale om kvinder, som befinder sig i en situation præget af meget ringe kontakt til verden udenfor hjemmets fire vægge. Det er kvinder, der ofte lever en "skjult tilværelse", og som ofte først synliggøres, hvis de bryder med familien og fx ender på krisecenter.

Udover bydelsmødre i Valby og Bispebjerg er der opstartet forsøg med Bydelsmødre på Ydre Nørrebro (Mjølnerparken, Aldersrogade og Lundtoftegade) som led i projekt "Nørrebro Bibliotek – Bibliotek og MedborgerCenter" samt i Tingbjerg, hvor projektet er forankret hos boligselskabet. Socialforvaltningen varetager den tværgående evaluering af bydelsmødreprojekterne i København.

Bilag:

Den fælles målgruppe

Hvad karakteriserer den fælles målgruppe?

Der er tale om en stor fælles målgruppe, hvor borgerne indenfor målgruppen kan have mangeartede problemstillinger. Nedenstående cases er eksempler på borgere, der kan være indenfor målgrupperne:

Case 1: Person med psykiske problemer

"Morten" er en mand i starten af 20'erne som er kontanthjælpsmodtager i matchgruppe 4. Han er udredt fra psykiatrisk afdeling med diagnosen skizofreni. Han er under medicinsk behandling og har kontakt til Distriktspsykiatrisk center. Han får fra Socialforvaltningens side "støtte i egen bolig," idet han er tilknyttet en hjemmevejleder fra socialcentrets voksenteam. Han har haft hjemmevejleder tilknyttet 1 år. Han har vanskeligt ved at strukturere sin hverdag og holde aftaler/mødetider. Han har tidligere gennemført gymnasium, men har ikke taget videre uddannelse. På grund af han sygdom og fortsatte problemer med at strukturere sin dag, er videreuddannelse ikke hensigtsmæssig for Morten.

Indsats i BIF og SOF:

Han er af Jobcentrets erhvervsafdeling blevet sendt i ulønnet praktik i en forretning. Morten har fortsat svært ved at holde mødetider. Forløbet med hjemmevejlederen i SOF har måske ikke været optimalt ift. at Morten ikke har udviklet sig tilstrækkeligt ift. strukturering af hverdagen. Dette arbejdes der derfor fortsat med, men det kunne have været mere fokuseret, hvis BIF og SOF havde koordineret samarbejdet tidligere i forløbet.

Fælles indsats i BIF og SOF:

Morten vil kunne drage nytte af et længerevarende beskæftigelsestilbud jf. handleplan for længerevarende beskæftigelsestilbud.

Case 2: Alkoholmisbruger

"Hans" er en mand i 30'erne som er på kontanthjælp. Han er i BIF kategoriseret som matchgruppe 5 og er i Socialforvaltningen tilknyttet socialcentrets voksenteam. Han har gennem mange år haft et svært alkoholmisbrug og er opvokset i et alkoholiseret hjem. Han har flere mislykkedes behandlingsforløb i sygehusvæsnen bag sig. Han økonomiske problemer pga. hans alkohol forbrug. Han har boet hos sine forældre gennem længere tid, men har nu fået sin egen bolig gennem den Boligsociale anvisning i Socialforvaltningen. Han er blevet tilbudt Støtte-kontaktperson fra socialcentrets voksenteam, som har kontakt til ham. Støttekontaktpersonen deltager ligeledes i samtaler med Jobcentret og støtter ham i at få en bedre kontakt til omverdenen mens han etablerer sig i egen lejlighed. Han i mange år ikke haft arbejde, og det vurderes i Jobcentret ikke, at Hans umiddelbart har mulighed for at få et arbejde.

Fælles indsats i BIF og SOF:

En forudsætning for han kan profitere at et beskæftigelsesfremmende tilbud er, at han mindsker sit alkoholforbrug, der skal derfor tilbydes en behandling i SOF. Det kunne komme på tale, at han pba. helbredsoplysninger skal i arbejdsprøvning, for at få en endelig afklaring af hans arbejdsevne og en evt. førtidspension. Hans har gennem et årelangt misbrug mulighed for at have pådraget sig alkoholskader, som vil kunne have mindsket hans arbejdsevne.

Case 3: Indvandrerkvinde

"Gülcan" er kontanthjælpsmodtager i matchgruppe 4 og mor til fire børn. Hun har ikke været en del af arbejdsmarkedet, siden hun fik sit første barn for 8 år siden. Hun vil egentlig gerne finde sig et job, men hun

har svært ved at se andet end barrierer. Hun taler dårligt dansk, hun ved ikke hvordan danske arbejdspladser fungerer og så er der de praktiske problemer med børnene. Hun har svært ved at få det til at hænge sammen i hverdagen især fordi et af børnene er handicappet, og har autisme i svær grad. Barnet går i specialskole og bliver hentet hver morgen kl.9.00. Hun er nødt til at være hjemme og sørge for at barnet kommer med bussen og kan derfor først møde senere. Nogle gange ringer de fra skolen og hun er nødt til at kunne hente barnet med det samme, og andre dage er barnet for syg til at tage i skole. Det medfører, at hun er nødt til at gå fra sit aktiveringstilbud i tide og utide og nogle dage kan hun ikke møde op.

Fælles indsats i BIF og SOF:

Jobcentret sender hende i et længerevarende beskæftigelsestilbud skal hjælpe hende med de sproglige, kulturelle og praktiske barrierer, som gør det svært at kombinere familie- og arbejdsliv. Forløbet hjælper hende med at indse, at hun faktisk har mange erfaringer og kompetencer, som kan bruges på arbejdsmarkedet, som hun har opnået som familiens samlende figur jf. handleplan for længerevarende beskæftigelsestilbud.

SOF tilbyder råd og vejledning og hun tilbydes en social handleplan.

Case 4: Misbruger

”Peter” er en 34 årig mand som er stofmisbruger i matchkategori 4. Han har tidligere været i gentagende behandlinger for sit misbrug og er nu blevet stoffri. Han har også siddet mange år i fængsel og har derfor ikke en ren straffeattest. Peter har aldrig været på arbejdsmarkedet og husker ikke, hvornår han gik ud af skolen. Peter har et ønske om at komme ud på arbejdsmarkedet på en normal arbejdsplads. Han ønsker ikke uddannelse. Peter har fysiske begrænsninger, på grund af uheld og han har haft planer om at søge pension.

Indsats i BIF og SOF:

Der har været afholdt fælles møde med sagsbehandler fra Jobcentret og sagsbehandler fra SOF rådgivningscenter. Peter er i praktik i en detailvirksomhed gennem virksomhedskonsulent i jobcentret. Der er i forløbet en tæt kontakt mellem jobcenter, virksomhedskonsulent, rådgivningscenter, arbejdsplads og Peter via mails og telefon. Peter har flere afbræk i hans praktik, men gennem det tætte samarbejde er det indtil nu lykkedes at få ham tilbage i praktikken.

De fire cases repræsenterer et udsnit af de forskelligartede problemer og behov som den enkelte borger i den fælles målgruppe kan have. Tilbudene til borgerne eksisterer, som vist i casene, i høj grad indenfor de eksisterende tilbud som hver enkelt forvaltning har. På baggrund af de problematikker og behov den fælles målgruppe har vil borgerne fremover modtage et længerevarende tilbud, der i højere udstrækning kan understøtte en positiv udvikling for den enkelte.

Casene viser, at det er i selve borgerkontakten og koordineringen mellem forvaltningerne, at der kan opnås bedre relationer, både af hensyn til borgerne og af hensyn til medarbejdernes vidensniveau omkring den helhedsorienterede indsats overfor borgerne. Der er ikke behov for samarbejde hele vej en igennem forløbet, men der er behov for koordinering af indsats og aftaler med den enkelte borger.

I forhold til den fælles målgruppe har begge forvaltninger en forpligtigelse for at etablere kontakt til udsatte borgere. Begge forvaltninger har endvidere en gensidig forpligtende og opsøgende funktion for den anden forvaltning. Dette kan eksempelvis være tilfældet for målgruppen af isolerede indvandrerkvinder, hvor medarbejderne kan have vanskeligt ved at opnå kontakt og bibeholde den.

Opgaveløsning og tilbud i henholdsvis BIF og SOF

Hvilke opgaver løser BIF?

Der eksisterer en forskel i forhold til de to forvaltningers målgruppeopdeling af borgere. BIF opererer med matchgrupper og SOF opererer med målgrupper defineret efter brugernes behov.

BIF har ansvaret for at træffe afgørelse vedr. beskæftigelsesforanstaltninger. Borgernes indgange til BIF sker via indgange i 3 jobcentre. Når en borger møder op i jobcentret til jobsamtaler og jobplansmøder i BIF skal borgerens beskæftigelsespotentialer vurderes og der skal foretages en matchkategorisering. Matchkategorisering foregår på baggrund af en vurdering af borgerens *eget arbejdsmarkedsperspektiv, faglige og praktiske kvalifikationer, personlige kompetencer, helbred, økonomi og netværk* dvs. en vurdering af borgerens ressourcer og barrierer i relation til arbejdsmarkedet¹.

Matchgrupperne bruges til systematisk at vurdere graden af match mellem den lediges kompetencer og ressourcer og arbejdsmarkedets krav mhp. at vurdere den lediges beskæftigelsespotentialer. Vurderingen foretages af en kommunal sagsbehandler eller jobkonsulent. Matchgrupperne bruges til at fastholde et arbejdsmarkedsperspektiv for alle ledige.

Matchgruppe 1, 2 og 3 anvendes, når borgerens kompetencer og ressourcer matcher arbejdsmarkedets krav i større eller mindre grad. Borgerne har ikke andre problemer udover ledighed.

Borgere i matchgruppe 4 og 5 har andre problemer end ledighed. *Matchgruppe 4* anvendes, når borgeren har så væsentlige begrænsninger i kompetencer og ressourcer, at borgerens arbejdsevne aktuelt er så betydelig nedsat, at jobfunktioner, kun findes i et meget begrænset omfang på arbejdsmarkedet.

Matchgruppe 5 anvendes, når borgeren har så omfattende begrænsninger i kompetencer og ressourcer, at borgeren aktuelt ikke har nogen arbejdsevne, der kan anvendes på det ordinære arbejdsmarked.

Forskellen på matchgruppe 4 og 5 er, at borgere i matchgruppe 4 kan varetage job på f.eks. færre timer end fuldtid eller job med begrænsede krav til kompetencer, hvor borgere i matchgruppe 5 ikke aktuelt kan varetage et arbejde overhovedet.²

I BIF *skal* der ske en rådighedsvurdering af borgeren mhp. at vurdere, hvorvidt borgeren står til rådighed for arbejdsmarkedet og om der er behov for anden form for hjælp eks. hvis borgeren er syg. Hvis BIF vurderer, at borgeren ikke står til rådighed, *skal* BIF foretage de påkrævede sanktioner efter loven. Dette kan eks. være at lukke for kontanthjælpen. Dette er ikke et valgfrit skøn, der er overladt til jobcentermedarbejderne men et lovkrav (Aktivloven § 13).

BIF *skal* altid udarbejde en jobplan for borgeren. Formålet med jobplanen er at beskrive det beskæftigelsesrettede sigte med det tilbud der afgives.

Hvilke tilbud er der i BIF?

På baggrund af borgerens matchkategorisering skal jobcentret vurdere hvilket tilbud borgeren skal have. I BIF er de beskæftigelsesrettede tilbud indrettet i tilbudspakker og der er adskillige tilbud, der retter sig mod borgere i matchgruppe 4-5. Jobcentermedarbejderne kan vælge mellem 9 forskellige tilbudspakker, når borgere i matchgruppe 4-5 skal i et tilbud³.

¹ (Kilde: Arbejdsmarkedsstyrelsen/Dialogguiden)

² www.bm.dk

³ Jobpakke, uddannelsespakke, sygedagpengepakke, motivationsfremmende pakke, mentorpakke, kombinationspakke,

Selve visitationen foregår ved, at jobcentret køber en "tilbudspakke" til matchgruppe 4-5 hos en af de 12 eksterne leverandører iht. Lov om aktiv beskæftigelse. Den konkrete sammensætning af forløb og redskaber omkring borgeren foregår hos leverandørerne, som er i daglig kontakt med borgerne. Leverandørerne får på denne måde en større fleksibilitet i forhold til at planlægge og justere indsatsen overfor den enkelte borger. BIF har indgået rammeaftaler med 12 nye leverandører pr. 1. januar 2009, som efter udbud har varetager indsatsen overfor målgruppen af borgere i matchkategori 4-5 (Jf. udbud af for- og revalidering og særlig beskæftigelsesfremmende indsats).

I forhold til at sikre helhed i indsatsen overfor strategiens målgruppe er følgende tilbud særlig relevante:

- *Kombinationspakker* som er meget rummelige i forhold til strategiens målgrupper. Kombinationspakken består af et sammenhængende forløb, hvor deltagerne opnår en særlig støtte og helhedsorienteret indsats på vejen mod arbejdsmarkedet eller ordinær uddannelse. Kombinationspakken indeholder eks. afklaring, vejledning, opkvalificering, inddragelse af læge og psykolog samt koordinering af borgerens brug af tilbud i SOF regi efter Lov om social service, hospitals- og misbrugsbehandling
- *5 metodeudviklingsprojekter*, der har fokus på kontanthjælpsmodtagere i matchgruppe 4 og 5, der har brug for en socialfaglig eller en sundhedsfremmende indsats og som er eks. misbrugere, psykisk syge eller hjemløse. Indsatsen i projekterne ligger på tværs af BIF og SOF.

Hvilke opgaver løser SOF?

SOF har ansvaret for den sociale indsats overfor misbrugere, hjemløse, handicappede og psykisk syge. Herunder tilbud om og udarbejdelse af sociale handleplaner, afgørelser vedr. misbrugsbehandling, ansøgning om visitation til særlige botilbud til psykisk syge, tilkendelse af hjælpemidler, tilkendelse af førtidspension samt tilkendelse af enkelttydelser. Borgernes indgange til SOF sker i lokale målgruppeopdelte centre i hhv.: *Social-, rådgivnings-, og handicapcentre*⁴.

Hvilke tilbud er der i SOF?

Overordnet har SOF den generelle råd og vejledningsforpligtigelse omkring sociale ydelser, hvoraf også følger at borgere kan få eller tilbydes socialhandleplaner. Den sociale handleplan er koordinerende for den indsats borgeren får både af sociale og beskæftigelsesrettede tiltag.

SOF's tilbud er rettet mod Servicelovens målgrupper. Indirekte betyder det, at alle tilbud i SOF i princippet kan være relevant for matchgruppe 4 og 5. Det er dog ikke givet, at match 4-5 borgere vil kunne blive eller er visiteret til tilbud i SOF. Der vil være tale om en konkret vurdering iht. borgerens behov og situation.

I forhold til at sikre helhed i indsatsen overfor strategiens målgruppe er følgende tilbud særlig relevante:

- SOF har *botilbud* (midlertidige og varige) til handicappede og psykisk syge samt særligt udsatte,

---

arbejdsprøvningspakke, særlig tilbudspakke samt et indgangsmodul.

⁴ Lovhjemmel for SOF's tilbud er primært Lov om Social Service kap. 12. Sekundært yder SOF også økonomisk støtte i særlige tilfælde (enkeltydelser) efter Lov om Aktiv Socialpolitik kap. 10 og Kap. 10a tilsvarende enkelttydelser til borgere omfattet af integrationsloven jf. Integrationsloven § 35-39.

herunder misbrugere. Botilbudene omfatter overordnet praktisk og personlig hjælp, socialpædagogisk støtte samt aktiviteter/beskæftigelse. Brugergruppen er primært førtidspensionister, men blandt de yngre brugere findes en gruppe kontanthjælpsmodtagere i match 4-5.

- Som botilbud har SOF også *herberger og krisecentre* til hjemløse og kriseramte enlige/familier. Tilbudet omfatter ligeledes socialpædagogisk støtte. Halvdelen af brugerne er kontanthjælpsmodtagere i match 4-5.
- Råd og vejledning samt *behandling af stofmisbrugere* ligger også indenfor SOF. Indsatsen er koncentreret på rådgivningscentrene. Ligeledes kan unge under 30 år med et alkoholmisbrug henvende sig i rådgivningscentrene. Endvidere har SOF aftale med en række alkoholambulatorier.
- Der er etableret *dagtilbud*, til alle målgrupper som har et differentieret indhold. Dagtilbud dækker således over beskyttet beskæftigelse samt samværs og aktivitetstilbud. Beskyttet beskæftigelses tilbydes dels gennem eksterne leverandører men er også en integreret del i døgntilbudene. Brugergruppen er primært førtidspensionister. Samværs- og aktivitetstilbudene er i udgangspunktet rettet mod respektive målgrupper i SOF. Mange i brugergruppen vil være førtidspensionister, men på dagtilbudene til psykisk syge og misbrugere vil der være kontanthjælpsmodtagere.
- *Den boligsociale indsats og boligsocial anvisning af bolig* er relevant for mange kontanthjælpsmodtagere med boligproblemer. Op mod halvdelen af målgruppen vil være kontanthjælpsmodtagere, og disse vil forventeligt være match 4 eller 5.
- *Den opsøgende indsats (gadeplan og i hjemmet) og socialpædagogiske støtte til hjemmeboende* er et tilbud/indsats som SOF yder lokalt ift. udsatte misbrugere, psykisk syge og hjemløse. Ca. 35% af brugergruppen er kontanthjælpsmodtagere som SOF forsøger at skabe kontakt til og støtte når kontakten er opnået. Kontanthjælpsmodtagere vil i disse tilfælde også ofte kun have en løs kontakt til BIF.

SOF's tilbud til brugerne er primært behandling for misbrug og komplicerende lidelser og omsorg (sociale ydelser, bolig, værestedstilbud).

Eksisterende indsatser ift. BIF-SOF's fælles målgruppe

Der er allerede i dag særskilte indsatser overfor den fælles målgruppe, ligesom eksisterende og kommende planer i begge forvaltninger direkte og indirekte vil understøtte den fælles strategi for fælles borgere. Disse er oplyst i nedenstående.

Alkoholmisbrug

Socialforvaltningens alkoholstrategi understøtter et tæt samarbejde mellem BIF og SOF fremover. Alkoholbehandlingen har det overordnede mål at lette borgernes muligheder for at realisere sit eget liv og bidrage til samfundet; ikke mindst muligheden for at være i beskæftigelse. En behandling kan forebygge tab af beskæftigelse og skabe struktur og mening i hverdagen og dermed forebygge tilbagefald til misbrug. Endvidere kan et samarbejde hjælpe til en tidlig opsporing af alkoholmisbrug, da BIF kan være i kontakt med borgere med et alkoholproblem, som endnu ikke er kendt i SOF.

Københavns Kommunes hjemløsestrategi

Et af de overordnede mål i Københavns Kommunes hjemløsestrategi er at flere hjemløse kontanthjælpsmodtagere kommer i en form for beskæftigelse. Dette kræver et samarbejde mellem SOF og BIF. Indsatsen forventes at omfatte ca. 500 borgere (Det er den samme målgruppe som nedenstående projekt).

Projekt udsatte teams på herberger, Fælles ansvar II

Projekt »Udsatte teams på Amager« omhandler en opsøgende sagsbehandling på herberger, hvor sagsbehandlere i begge forvaltninger udøver en koordinerende indsats overfor målgruppen af hjemløse. Projektet adskiller sig fra andre af Københavns Kommunes opsøgende indsatser, idet medarbejderne varetager både det opsøgende relationsarbejde og samtidig er myndighedsudøvende og dermed har mulighed for at træffe afgørelser i borgernes sager. Projektet løber til udgangen af 2012. Der er afsat 10 mill.kr. til projektet. Der er ansat 2 projektmedarbejdere i Jobcenter Nyropsgade og 2 medarbejdere i Socialcenter Amager. Projektet koordineres af projektkoordinator - i tæt samarbejde med teamchef i jobcenter og voksenteamchef i Socialcenter. Indsatsen forventes at omfatte ca. 500 borgere (Det er den samme målgruppe som ovenstående projekt).

Psykiatriplan 2009

Der vil i psykiatriplanen blive etableret målsætninger omkring bedre tilknytning til arbejdsmarkedet for psykisk syge som et led i en strategi for beskæftigelse af psykisk syge. Beskæftigelsen dækker i denne forbindelse over dels de beskæftigelsesaktiviteter der foregår i regi af de dagtilbud som SOF selv har, dels over de tilbud BIF har, herunder løntilskud (fleksjob/skånejob). Fokusområderne vil for det første være forebyggende indsats/opsporing ift. 30-35 årige, der er i risiko for at blive yderligere socialt udsatte og evt. kommende førtidspensionister. For det andet vil fokusområdet være de unge 18-30 som er den største gruppe af psykisk syge kontanthjælpsmodtagere. Indsatserne i forhold hertil vil blive uddybet i planen og efterfølgende opstilles konkrete delstrategier for psykisk syge området. Indsatsen forventes at omfatte ca. 500-600 borgere

Projekt »Nye veje til arbejde og uddannelse – Vejlednings- og afklaringsforløb i københavnske væresteder« (Projektet har også andre målgrupper end psykisk syge), Fælles ansvar II.

Projektet fokuserer på beskæftigelsesrettede afklaringsforløb i regi af SOF's væresteder, som et ekstraordinært tilbud udover værestedernes aktivitetstilbud. Der er projekteret med i alt 600 4-ugers afklaringsforløb i løbet af projektperioden. Det forventes, at flere af værestederne indenfor projektperioden, afgiver tilbud til Københavns Kommunes i forbindelse med udbudsrunde af beskæftigelsestilbud jf. Lov om ansvaret for to styringen af den aktive beskæftigelsesindsats. projekt »Nye veje til arbejde og uddannelse...« består desuden i at etablere en opsøgende indsats på værestederne fra Købehavns Jobcenter. Det antages, at en opsøgende indsats på værestederne med åben rådgivning og vejledning fra Københavns Jobcenter, vil skabe nye kontaktveje til ledige borgere og borgere der modtager førtidspension, i de for den enkelte borger kendte og trygge rammer. Den opsøgende rådgivning og vejledning kombineres med forskellige former for aktivitetstilbud og kan medvirke til at understøtte borgerens kontakt til uddannelse og arbejdsmarked. Indsatsen omfatter ca. 600 borgere.

Indsats overfor handicappede

Målgruppen af handicappede kontanthjælpsmodtagere, der modtager sociale tilbud er en begrænset målgruppe. Samtidigt har den lille målgruppe mange forskelligartede støttebehov, der ikke kan støttes opad en samlet nyetableret indsats.

Indsatsen vil derfor ske indenfor eksisterende rammer og tilbud, men hvor indsatsen er tæt koordineret mellem forvaltningerne. Der vil blive etableret faste samarbejdsrelationer mellem jobcentrene og Handicapcentret ift. koordinering af enkeltsagerne. Indsatsen omfatter ca. 250 fælles borgere.

BIF har udarbejdet en handicappolitik for 2009-2012, som BIU har godkendt ligesom Socialforvaltningen arbejder på en handicapplan, der vil blive politisk behandlet i 2009.

Beskæftigelsesplan 2009

Beskæftigelsesplan 2009 er den overordnede plan for, hvordan Jobcenter København vil imødekomme de beskæftigelsesmæssige udfordringer, København står overfor i 2009. Et af målene i Beskæftigelsesplanen for 2009 er at der skal ske en afklaring og opkvalificering af de ikke-arbejdsmarkedsparede ledige. Der vil bl.a. være fokus på sundhedsafklarende forløb med det formål at styrke de lediges kompetencer på arbejdsmarkedet.

Beskæftigelses- og Integrationsaftale 2009 – unge psykisk syge i arbejde/uddannelse

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har indgået en Beskæftigelses- og Integrationsaftale for 2009. Målet er at få flere indvandrere i arbejde og styrke indsatsen mod fattigdom og marginalisering. Et af initiativerne er rettet mod at få flere 18-29 årige psykisk syge i arbejde eller uddannelse. I den forbindelse skal der etableres ca. 40 beskæftigelsesrettede helhedsorienterede tilbud, der kombinerer virksomhedsplacering med relevante behandlingstilbud tilpasset målgruppen.

Handleplaner for Københavns Kommunes indsats overfor prostituerede

I handleplanen findes en brobyggerordning. På alle kommunens socialcentre, rådgivningscentre og jobcentre udpeges to brobyggere, der får tildelt de sager, som vedrører prostitution. Brobyggeren skal koordinere de myndighedsorienterede opgaver i forhold til den prostituerede, samt sørge for at den prostitueredes ønsker og behov tilgodeses. Derudover skal brobyggeren igangsætte en målrettet social handleplan og jobplan herunder også koordinere en fælles indsats i de tilfælde, hvor begge forvaltninger yder støtte til borgeren.

